
Alina Nelega

MINTHA MI SEM TÖRTÉNT VOLNA

REGÉNYRÉSZLET

hegyi kirándulás

Május elsejekor három szabadnapot adnak, és minden autóval lehet közlekedni – sőt, a Pecónál tíz liter benzint adnak ki a szokásos ötliteres fejadag helyett, úgyhogy a szülei elutaznak a rokonokhoz a Szigethegységbe, már hajnalban felkelnek, lázasan készülődnek az útra, felveszik egyforma szürke tréningjeiket, amin a vékony műanyagcipzár fogai szétpattannak, ha erősebben meghúzod. Meleg lesz, az időjárás-jelentésben nyári hőmérsékleteket mondtak be, a dolgozó nép süttetheti magát, a napfény, az ingyen van. Az apja szerzett a kaszárnyából egy tartalék kannát meg egy bádogtölcsért, gondosan elhelyezi őket a csomagtartóban; a Daciajának olyan a szaga, mint valami orosz tanknak, nem számít, hát majd lehúzzák az ablakot. Az anyja pillangó- és katicabogár-mintás kendőt köt a fejére, nem akarja tönkretenni a frizuráját, fel van tupírozva a feje tetején, külön az unokatestvérekkel meg a sógoraival való találkozás alkalmából rendezte el így, és fújta rá azt a rengeteg hajlakkot, mert ők csak arra várnak, hogy borzosan lássák, vagy festetlen körömmel, és rögtön sokatmondó pillantásokat váltanak, aztán meg kipletykálják, mert senki nem menekülhet a nyelvüktől, persze, azt hiszi, hogy több náluk, mert egyetemet végzett, és ráadásul rátette a kezét az egyetlen tisztre a testvérek közül, aztán meg felköltözött városra. Az anyja mindig magassarkúban jár, most még a tréninghez is felvette a vastag talpú fehér szandált, pedig az apja ki nem állhatja, ha magasabbnak tűnik nála, mégis ki hallott ilyet, az asszony ne legyen magasabb, mint a férje, de az anyja a füle botját sem mozdítja, azt csinál, amit akar, *superlong* cigarettákat szív, és mindenfelé hadonászik a nagy, szögletes ke-

retű napszemüvegével meg az óriási táskájával, amelyben elfér a romántankönyv, a nyelvtani feladatgyűjtemény és a dolgozatok is. De most kirándulni mennek, úgyhogy a szalámis szendvicseket pakolja bele, meg pár almát, mert örülhetnek, ha estére odaérnek, hosszú az út a kanyargós, vad völgyben, többször keresztezi a vasúti síneket, ahol a hegyi kisvonat liheg felfelé a hágón.

Ő nem akar velük menni, unatkozna, már nem kislány, hogy fegyelmetlenül olvasgasson a hátsó ülésen, néha azért felnézhetnél a könyvből, figyeld a tájat, micsoda szépség, hagyj békén, már láttam, minden nyári vakációban csak ezt látom, inkább otthon marad tanulni, esetleg elmegy a strandra, jól fog esni néhány szabadnap, nem kell jelentést tennie, hol voltál, kivel, mit csináltál mostanáig, hát ilyenkor kell hazajönni? Jókedvűen indulnak el, ő integet nekik az erkélyről, közben az ingaórára néz, alig maradt ideje befejezni a csomagolást, sietnie kell az állomásra. Nagymama rosszállóan csóválja a fejét, persze, majd falaz neki, de minek kell mindig hazudozni, pont azért, tudod, mert én sem köplek be, hogy megint a magyaroknál voltál misén. Közelebb van, mint az ortodox templom. De ez még nem ok arra, hogy oda jársz misére. Egyszer ide, egyszer oda, hát mi bajod? Már majdnem harminc éve, hogy felozlatták a görögkatolikus egyházat, tilos azt a vallást gyakorolni, a papokat lecsukták, hacsak nem tértek át ortodoxnak, nagymama pedig még mindig nem tudta eldönteni, hogy hol jobb, melyik hit erősebb, úgyhogy megtalálta a középutat: járt a katolikusokhoz is – ahol magyarul volt a mise, de ő elég jól ismerte a nyelvet, megtanulta az imákat is, csak azokat a furcsa betűket nem tudta kisilabizálni –, és járt a románokhoz is, habár ott a pap nem volt annyira rokonszenves, és elég zavarosan prédikált. Nem arról van szó, nem állhatok az útjába, ha mindenképpen misére akar járni, de semmi keresnivalója a magyaroknál, dühöng az anyja, nagymama pedig megígéri – hogyne, ez volt a legeslegutolsó alkalom, de titokban azért még mindig jár.

– Tehát abban maradunk, hogy nem lesz cirkusz, jó?

– De ha megtudják, úgyis én leszek a hibás – nyavalyog az öregasszony –, hogy miért nem tartottalak itthon. És ha valami bajod esik?

De ő megpuszítja az arcát.

– Semmi bajom nem lesz, ne félj!

Levágat a lépcsőn, az utolsó pillanatban éri el az autóbust, és majdnem egyszerre érkezik az állomásra Nanával, aki a peronról kiált feléje, nála vannak a jegyeik, már egy hete megvették őket. Cristina két lépés után bosszúsán megtorpan, nem mer közelebb menni, ez nem volt benne a terv-

ben, azt hitte, hogy kettesben lesznek, kedvükre beszélgethetnek, talán még egymás kezét is megfoghatják, és csókolózhatnak az alagutakban, de Nana Vandát is elhozta, ha tudta volna, inkább otthon marad – az a kutya szinte elszakítja a láncot, ahogy beteszi a lábát az udvarukba. Ha Nana nagymamáján múlna, el is engedné, hogy széttépje őt, de Nana megfogja, amíg beér a házba, és amikor elmegy, kinyitja neki az utcára nyíló szárnyas ajtót, hogy a fenevad ne érezze a szagát. Még egy éve sincs, hogy valaki elhozta neki ajándékba a Temesvár környéki határőröktől, egy új faj, külön arra tenyésztették ki, hogy támadjon és öljön. Mert a határt egyre nehezebb őrizni, a rendes farkaskutyák nem győzik, nem tudják feltartóztatni azokat, akik át-
szöknek a szerbekhez, hiába lövik őket halomra, ha a nyomukra akadnak, úgymint mindig lesz, aki próbálkozik: egyesek félreteszik a húsadagjukat, amit aztán odavetnek a kutyáknak, és úgy lopóznak át a holdtalan éjszakákon, zsákkal a hátukon és a diazepamos teával elkábított csecsemőikkel a karjukban, nehogy váratlanul felsírjanak, és elárulják szándékukat. Az ilyen fajtából csak a parancsnokoknak van, a közkatonákra nem bízzák őket, mert azok csak egy darabig maradnak, és mikor lejár a szolgálati idő, hazamennek, sőt, van, aki egyenesen dezertál, ezek a kutyák pedig nem váltanak gazdát, tudod, miért, kérdezi Nana fontoskodva, és választ sem várva tovább beszél, hiszen honnan is tudhatná. Mert a farkasok monogámok, azért. Nagy különbség van a farkas- és kutyafalkák között, igazából a farkasok nem is falkában élnek, hanem családokban, kezdetben csak egy pár van, egy hím és egy nőstény, és a kölykeik velük maradnak, segítenek gondot viselni a kisebbekre, amíg csak saját családjuk nem lesz. És néha még akkor sem hagyják el a szüleiket, amikor saját párjuk van. Ezzel szemben a kutyáknál, akiket már háziassítottak, és a szemétkben turkálva nőnek fel, soha nem lehet tudni, ki is az apa, a szukák egyszerre tíz kannal is összeszűrik a levét, öszszekeverednek a fajok, és nehéz megállapítani, ki kivel van. Vagyis a farkasoknál szigorú szabályok uralkodnak, míg a kutyáknál a legerősebb a vezér – persze csak egy darabig, mert mindig van, aki a helyére pályázik. És a kutyák igazából jobban is szeretik az embereket, mint egymást, elég odadobni nekik valami mócsingot, és egyből a nyomodba szegődnek, de ahogy jönnek, úgy el is mennek, egymást is felfalják – a farkasoknál ilyen nincs. Náluk, ha elpusztul a kezdeti párból a nőstény vagy a hím, a másik elvonul, és magányosan hal meg, a falka vezetését pedig átveszi a következő pár, leszármazási sorrendben. Azért kínlódtak éveken keresztül, hogy valahogy keresztezzék az elzászi komondor hímeket igazi nőstény farkasokkal, de azok a fogságban még vérszomjasabbak lettek, vagy elpusztultak. Vanda

anyja három kant is felfalt, mire végre meggyőzte egy, dicsekszik Nana, és megsimogatja a kutya fejét, megpusztilja az orrát, az meg szófogadóan lenyalja a szemüvegét.

– Mi a fenéért nem teszel rá szájkosarat?

– Miféle szájkosarat, hiszen kölyök még, nem látod, milyen aranyos? – feleli Nana. – Gyere, lekéssük a vonatot, mire várunk?

A kalauz megbotránkozó pillantása kíséri őket, de van jegyünk, mutatja Nana, a kutyanak meg egy fél jegy, oltási igazolás az állatorvostól, minden – pontosan, ahogy a törvény előírja –, mire a kalauz: de hát biztos végig ugatni fog, ráijeszt a többi utasra. Nana türelmesen elmagyarázza neki, hogy ez a faj nem ugat, egyenesen a préda torkának ugrik, és hangtalanul gyilkol, erre a kalauz sem mond már semmit, a kutya csak hosszan nézi sárga szemével.

Végül is szerencsénk van a nőstény farkassal, magukban vannak a fülkében egész úton, senki nem mer bemenni, vagy két bátrabb fickó megpróbálja elfoglalni a helyét, de Vanda csendben megmutatja hibátlan fogorát, tessék csak, tessék, mondja Nana, nagyon fegyelmezett, de az utasok inkább megfordulnak, nem megyünk messzire, hagyja csak. Cristina az ajtó mellett kuporog, a kutya méltóságteljesen trónol az ablaknál. Nana elővesz egy termosz madártejet, kanálkával eteti, mézesházasan beszél hozzá, Vanda meg halkán vinnyog, mint egy kiscica, és imádattal bámulja. Nana ugyanazzal a kiskanállal eszik a madártejből, te kérsz? Nem, köszönöm, talán inkább mégis leszállok az első állomáson. Semmi esélye, a folyosó tömve van utasokkal és csomagokkal: spárgával átkötött neccek, porlepte bőröndök, hátizsákok. Ünnepi szerelvény, nem kell háromszor átszállni, csak hat óra az út Petrozsényig, ahol várja őket Radu és a hegyimentő barátja, Brăduț, a központi parkban szépen lehúznak a fűbe az Aróval. A terepjáró mellett békésen legelészik egy dagadt, rózsaszín disznó, a hátsó lábánál megkötve. Alig bírják visszatartani Vandát, hogy ne tépje fel a hevesen visító disznó torkát, Nana belökdösi a kocsiponyvája alá, előszed egy murkot, amit a bestia undorodva rágcsálni kezd, Brăduț kihasználja az így nyert időt, és beletapos a gázba. Câmpu lui Neagban felveszi őket egy nagy farönköket szállító autó, azzal mennek a butai menedékházig, ahol falnak kettőt, és felveszik a bakancsot, így indulnak a Bucura-tóhoz. Három is elmúlt már, ki kell lépniük, hogy ne esteledjen rájuk.

Nehezen bírja a hágót, noha szinte üres a hátizsákja, folyton lemarad. Radu megáll, bevárja, azt mondja, veled meg mi van, hogy így hörögsz. Nem kapsz levegőt? Az orra még mindig meg van dagadva, alig egy hete

szedték le a kötést a törött csonttól, inkább csak a száján keresztül tud lélegezni, nem számít, így is jól nézel ki, próbálja a fiú köszörülni a csorbát. De mi történt? Hát nem mesélte a húgod? A húgom?, az nem beszél, csak a kutyával, meg álmában. Amúgy sem találkoztunk a téli vakáció óta. Add csak ide, majd viszem én a hátizsákod, de ő elutasítja, hát mit képzelsz, ő talán rokkant, vagy mi? Radu nagyon hasonlít Nanára, csak egy fejjel magasabb nála, és meglehetősen nőies vonásait egy vörössesszőke kis szakállal leplezi, amit szesszióban leborotvál, mert egyes tanárok nem vizsgáztatják le így, az egyetem szabályzata tiltja a hosszú haját és a szakállt, úgyhogy a copfját bedugja az inggallér alá, de a szakállt nem lehet elrejtteni. Nem ismeri közletről, vagy három évvel nagyobb nála, és szinte mindig Kolozsváron van.

Kiérnek az erdőből, előttük újabb kaptató, mintha meredekebb is volna az előzőnél, a fű kifogyott a lábuk alól, csak sárga zuzmó és boróka mindenütt, a láthatáron pedig a hóborította Peleaga- és a Judele-csúcs. Oda kell felérni, még van mit menni, nógatja a fiú. Kicsit álljunk meg, kéri, élesen fúj a szél, legalább az anorákját hadd vegye fel. Radu lesegíti a hátizsákját, hát te tiszta víz vagy, mondja, megérinti átizzadt hátát, a vállát, a mellét. Hosszan nézi. Ismeri ezt a tekintetet, látta már a 12. A-s Horațiu, aki telefonhívásokkal meg születésnap meghívásokkal ostromolta, vagy azon a nyálas Lucianon, akinek mindig hideg volt a keze, és folyton erős-ködött, hogy majd hazakíséri, nagy alázatosan cipelve az iskolatáskáját, vagy Mirceán, a gimi folkzenészén, falusi fiú, mezőrücsi, a Flacăra Körben is énekel, még a tévében is szerepelt, amitől nagy sztár lett az iskolában, a fejébe is szállt a dicsőség, azt képzelte, akármikor felkeresheti otthon, és elkéreztetheti az anyjától, hogy elvigye a moziba, ahol mindig megpróbálta megcsókolni a sötétben. De mit érdekelné őt egy D-s, a humán osztályba csupa haszontalan idióta jár, mást se csinálnak, csak lógnak az órákról, még Püthagorasz tételét sem képesek bebizonyítani, a matektanár is azt mondta nekik, ha a félévi dolgozatra hetesnél kisebb jegyet kapott valamelyikük, tessék, ott az ajtó, ha nem tanulsz, sipirc a humánba. Nem viccelt, tényleg megtörtént egyszer, ráadásul a milícia főnökének lányával, akinek az apja elintézte, hogy az ő osztályukba járhasson, és minden tanár megtűrte, de a matektanárt nem hatotta meg a kenőpénz meg a nepotizmus, az a lány pedig tiszta bamba volt szegény, jól is tette, hogy kilencedikben megbuktatta, a szemébe mondta, hogy ha nem megy át a humánba, megismételheti az évet, sőt, a középiskolai felvételit is. Nagyot nőtt akkor a szemükben a matektanár, amúgy is tiszteletet parancsoló ember, tagbaszakadt, soha

nem nevet, és az arcáról sem lehet semmit leolvasni, amikor a javított dolgozatokat hozta például, akkor se lehetett tudni, hogy milyen jegyet kapta, amíg ki nem hívott a katedrához, hogy a kezébe adja a füzetet, soha nem dicsérte meg őket, csak a szája egyik sarkából a másikba sétált a fogpiszkáló, miközben elkalandozó tekintettel beírta a jegyeket az ellenőrzőbe.

Éppen ezért, mert méltóságon aluli lett volna összeállni egy humánossal, el sem akarta hinni, amit Mirela mondott, aki rendszeresen beszámolt neki arról, mi minden történt az ő távollétében, amíg három hétig otthon ült az orrsövényműtét miatt, géztamponnal az orrlyukában és azzal a ronda kötéssel az arcán, és egész idő alatt a sárga fedelű spirálos füzetébe írt, azon morfondírozva, hogy egyszer majd összeszedi a bátorságát, és odaadja valakinek, aki elolvashatja, legelőször talán pont Nanának. De meggondolta magát, amikor megtudta Mirelától, hogy Nana Mirceával találkozott, és még azt sem utasította vissza, hogy együtt megnézzék azt az ABBÁs filmet; és aztán sorra vette őket, Luciant, Horațiu, és mindenkükkel csókolózott. Mirceával még mást is csinált – de mit? Nem mondom meg, feleli Nana, kérdezd meg tőle, ha éppen annyira kíváncsi vagy, de Mircea már egy pillantásra sem méltatja, csak Nana után jár, szerenádokat ad az ablaka alatt, *nyisd ki, rózsám, kapudat, the answer, my friend, is blowing in the wind*, amíg egy szép napon Nana apja, az építész elvtárs kísétál a ház elé azzal a vadászpuskával, amivel az erdőre szokott menni szeretett vezérünk látogatásakor, és együtt lövöldöznek a medvékre és őzekre a Görgényi-havasokban, meg a laposnyatelepi királyi kastélyban mulatnak. És akkor Mircea elvitte őt a Flacăra Körbe, Nana jól szórakozott a függöny mögé bújva, de aztán az építész elvtárs is megtartotta neki otthon a folkkoncertet. Hiába, Mircea továbbra is küldözgette neki a cetliket, még ahhoz is volt képe, hogy őt kérje meg, kézbesítsen neki egyet nagyszünetben, Cristina rezzenéstelen arccal átvette a cetlit, és persze elolvasta, utána meg Nana szeme láttára aprócska darabokra tépte, úgyis csupa marhaság volt, virágszálak meg vágyakozás meg örök szerelem, drágámvevessükma-gunkatatengerbe stb. Nana nagyon megharagudott, hogy fel mertte bontani a levelezését, tényleg így mondta, a levelezését! Durván összekaptak, de aztán egyből ki is békültek, Mirela nagy bosszúságára, aki remélte, hogy most, miután Nana a háta mögött kitölt Cristinával, majd neki lesz a legjobb barátnője. Csakhogy őt egyáltalán nem érdeklik a fiúk, összeszedte minden bátorságát, és kerek perccel megmondta ezt neki egyik este, a színjátszócsoport próbája után, amikor a parkban sétáltak és csókolóztak, mást nem csináltak, mert féltek a járőröző milicistáktól, de ő akkor megesküdtött

az életére, hogy ezután egy fiú sem állhat közénk, és Nana visszaesküdött, hogy többet soha az életben nem randizik egy fiúval sem. És Cristina most nem érti, hogy miért tartja távol őt magától azzal a rettenetes, sárga szemű kutyájával, hiszen ő azt tette, amit ígért, nem találkozgatott fiúkkal, érezte is a megkönnyebbülést, hogy most már nem kell viszonznia meg-alázkodó, könyörgő tekintetüket, de hát ez hihetetlen, hogy most még Radu-nak is kezd elmenni az esze.

– Mit bámulsz úgy? Mint egy tehén, mikor tüzel.

A fiú nem hallja, vagy úgy tesz, mintha nem hallaná, kotorászik a há-tizsákban, és előszed egy vékony, fehér pulóvert, kék norvégminta fut kör-be a nyakánál.

– Ezt vedd fel, gyapjúból van, izzadhatsz benne, vagy az eső is megver-het, nem fogsz megfázni, akkor is tartja a meleget, ha vizes, a te anorákod mellette lepkefing.

Az ujjja hosszú neki, a vállánál meg túl bő, de azért csak engedelmesen felveszi, ha szinte a térdéig ér is. A fiú egy sapkát is előszed, a fejére húz-za, ő nem mond semmit, csak a tekintetét kerüli, és továbbindul. Brăduț és Nana jócskán előttük jár, Vandát már alig látni, mindenkit megelőzött, hangtalanul szökell, a havat kóstolgatja.

Mire felérnek a Bucurához, besötétedik, ő már alig érzi a lábát, feltör-te a nehéz bakancs, majd egy vibramtalpút kell szerezni neked, mondja Radu. Ő jól fel van készülve, gyorsan felhúzza a kicsi iglusátrát, gyakorlott mozdulatokkal feszíti ki rá a ponyvát, Nana a kutyával együtt lelép a félig még befagyott tó partjára, a hegyimentők nagy sátrából előbújik két dider-gő fiú. Lányok, ti ott fogtok aludni – adunk hálósákokat is, meg mindent, teszi hozzá az egyikük, Adi, a másik pedig felénk nyújt egy hatalmas, gő-zölgő pléhcsuprot, rododendrontea mézzel. Sorra kortyolnak bele, ez a leg-jobb tea, amit életében valaha ivott. Radu a csupornak ugyanarról a feléről iszik, mint ő. Még soha nem látta az eget ennyire feketének és közelinek, kegyetlenül hideg van, a tea elbágyasztja, bemegy a sátorba, egy matracon néhány hálósák hever, találomra elvesz egyet, magára húzza, és úgy, ahogy van, ruhástól elalszik.

*

relei menedékházhoz, onnan majd a mentő átviszi Hátszegre a kórházba, számol be Radu, aki alsógatyában napozik egy hófolton. Egy magas állványra függesztett bográcsban valami levesféle fő, amihez akkor sem nyúlna hozzá, ha ütnék, de azért milyen jó illata van! Még nincs kész, gyere, vegyél inkább szalonnát. Mohón enni kezd, aztán visszabújik a sátorba, felveszi a rövidnadrágját, és kinyújtja a lábát a napon. Nana dagadt, álmos arccal jön elő – hogyhogy ennyit aludtál? Hát ha egyszer úgy horkolsz, mint egy traktor, alig bírtam hajnal felé lehunyni a szemem, de ma éjjel átmész Radu sátrába, az egyszer biztos, hogy én nem alszom veled többet. Gyere csak bátran, nevet a fiú, engem aztán nem zavar, ha horkolsz – és a szeme sarkából figyel a lábát, kezdett kivörösödni a napon.

– Visszajöttek a fiúk – mutat az ösvény felé, és valóban, a három pontocska egyre növekszik, ki lehet venni a kezükben az adóvevőt. Brăduțot már ismeri, de az este nem nézte meg figyelmesen a másik kettőt. Adi kész férfi, a Doktor úr meg öreg, biztos megvan negyvenéves is, nagy fekete szakállt visel meg kis kerek napszemüveget, ami eltakarja a tekintetét. Nana levetkőzött, fesztelenül járkal bugyiban és melltartóban, vajon hol barnult le ennyire? A kutya is előjön, lustán kinyújtóztatja a mellső lábait, aztán nyílegyenesen a Doktor úrhoz szalad, behódolva nyalogatja az ujjait, ő meg a füle tövét vakargatja, mire Vanda a hátára fekszik a napon.

– Na nézd csak, mennyire kedvel – mondja Nana, majd: – Hol lehet budira menni ezekben a hegyekben?! – És egy tekerics papírral eltűnik egy kőrákás mögött, a nyomában Vandával, aki egy percre sem tévesztené szem elől.

Fúj a szél, libabőrös lesz tőle. Adi elővesz a sátorból két sisakot, amelyet az építőtelevíziós munkások meg a bányászok hordanak, Radu ellenőrzi a hevedereket és a kampókat, átszámolja a nehéz acélkarabinereket, a vállukra vetik a köteleket, és elindulnak megmászni a Judelét. Brăduț belekavar az üstbe, tesz a tűzre az útban összeszedett rőzsekötegből. Olyan finom lesz estére, mondja Brăduț, de most készíthetek neked egy teát a petróleumfőzőn, ha kérsz. Nem kér, már ivott forrásvizet, olyan hideg volt, hogy belefagyott a foga, semmi dolga sincs, csak néz ki a fejből, nem szereti ezeket a hatalmas sziklákat, a havat és a hideget, ő a szelíd ösvényeket kedveli, a zöld erdőt, ahol gombát és málnát lehet találni, és néha felbukkan egy-egy menyét vagy borz. De itt még egy talpalatnyi fű sincs, csak csenevész borókafenyők meg a sárgás zuzmó, mintha valaki odahányt volna egy penészfoltot. Esetleg sasok tűnhetnek fel, köröznek egyet a fejük fölött, a vijjogásuk is elhal, mire leér a fülébe. Nézd csak, egy zerge, ott fenn a nye-

regben, int a Doktor úr, mi ezen a látnivaló, valami vérszegény bakkecske a távolban, mintha egy elmosódott fényképen látná. Hamar eltűnik, nem érti az ő lelkesedésüket, még a tó sem szép kék, csak egy nyavalyás vízfolt, nem lehet fürdeni, mert jéghideg – de általában nem nagy szám ez az egész, a víz csak víz, az ég ég, a kő meg kő. Nana a Doktor úr körül sündörög, rajta meg keresztülnéz, együtt lemennek a tóhoz, és jó sokáig elmaradnak, Vanda vigyáz rájuk. A Doktor úr egy piros kendőcskét kötött a nyakába, ő nagy lelkesen csóválja a farkát. Jókedvűen jönnek fel, mi lemegyünk Pietrelébe kenyérért, jelenti be a Doktor úr, és Nanával együtt elindul. Cristina ülve marad, utánuk bámul, kinyitja a száját, néhány mély levegőt vesz, a szeme mintha bepókhálósodott volna, a szél miatt van, magyarázza Brăduțnak, aki kérdően néz rá, mi történt? Semmi, kicsit fáj a gyomra, mindenki tudja, hogy a szerelemhez a gyomron át vezet az út, és a lélek is valahol ott lehet, nem tudja pontosan, hogy hol, de biztos ott, azért fáj annyira. Brăduț az összes bakancsot és hálósákokat kivetette szellőzni a napra, szétszedte az adóvevőt, az alkatrészek egy pokrócon hevernek, valamit bütyköl rajtuk.

– Ha csak belegondolsz, hogy ezek a hegyek már millió, kvadrillió éve itt állnak, egyszerre olyan kicsinek érzed magad, nem? – és a szeme elidőzik a láthatáron. – Mintha megállt volna az idő, érzed az örökkévalóságot.

Ő csak hallgat, hát ha ilyen az örökkévalóság, nem fest valami fényesen, és ha ilyen a mennyben, akkor az a legszarabb hely, ahol senkinek se kellesz, de azért a fiúnak is igaza lehet, mert úgy érzi, mintha már évezredek óta unatkozna, nem is emlékszik, hogy valaha érzett volna ilyen mélységes unalmat, izomláza van, hallja, ahogy cseppenként olvad a hó a csúcson, a sziklák pedig mikroszkopikus részecskékre mállanak, a porszemek végtelenül lassan peregnek lefelé a völgybe, a szél is felélénkült, de egy felhő sincs az égen, az ördög vigye el az egész örökkévalóságot, ő a pillanatot akarta átélni, arra vágyott, hogy történjen vele valami, ez a sok szikla kész temető, tele azoknak a keresztjeivel, akik azt hitték, hogy ha felérnek a gerincre, diadalmaskodnak – de mégis mi fölött? Szaggatottan lélegzik a száján keresztül, a toroka még mindig kapar a tegnapi út után, bevett két aszpirint, de hiába, rázza a hideg, belebújik Radu pulóverébe. Még egy darabig üldögél ott, szemlélve a halált teljes díszében, felnéz, és beleszédül, rátör a gyomorgörcs és a hányinger hulláma, talán mégsem volt annyira jó ötlet elfogadni azt a szalonnát.

Délután megjelenik három fiú a Zănoaga felől, piros viharkabátjukat feldagasztja a szél, a fejükön kapucni. Dieter, Kurt és Jakob ráuntak a saját endekás hegyeikre, és eljöttek ide megnézni a Kárpátokat, felferik könnyű

sátraikat, előveszik a petróleumfőzőt, és kávé készítenek, van csokoládéjuk, kétszersültjük, krémsajtjuk, májpástétomuk és húskonzervük. Egyikük tud angolul, a másik kettő inkább kézzel-lábbal értekezik, kinyögnek egy-két mondattöredéket a darabos német-angol keveréknyelvükön. Brăduţba egy csepp nyelvérzék sem szorult, úgyhogy ő segít neki pár szót váltani Dieterrel, aki földrajztanár Drezdában, elfogad tőle egy nagy csupor igazi kávé, forrón, cukorral. Irigykedve nézik könnyű, alumíniumvázás hátizsákjaikat, van izoprénnel matracuk, duralumínium karabinereik és csákányuk, szeges jégbakancsuk, könnyű, üvegszálás műanyagból készült sárga sisakjuk fejlám-pával. Csak Dieter haja sötétebb kicsit, a másik kettő igazi német, szőkék, kék szeműek, magasak, keménykötésűek, vidámak. A tóig kergetőznek egyet, meztelenre vetkőznek, és fürdeni akarnak, Brăduţ széles mozdulatokkal kiabál, *nein, nein!*, ők meg visszaintegegetnek, *ja, ja!*, aztán nagy bátran bemásznak a vízbe, fröcskölnek egymást, bedörzsölik a bőrüket hóval. Hát ezek tiszta zakkantak, dörmögi Brăduţ, azt képzelik, talán Mamaián vannak, vagy hol a faszomba. Végül is megelégszenek a pancsolással és a hóval, nem mernek úszni, vacogva visszajönnek a sátrához, és beburkolóznak a túlélőfóliákba, na nézz oda, te, mi mindenük van ezeknek a turistáknak, mi meg hegyimentő létünkre álmodni sem merünk ilyen fóliáról, a pofájuk hajnalát ezeknek a bűdös németeknek. Dieter gyanakodva mustrálja, talán megértett egy-két szót, vagy a hangszín tűnt fel neki, de Brăduţ barátságosan rávigyorog, úgyhogy Dieter most feléje fordul, *what did he say?*, *nothing*, feleli Cristina, *only that you may catch a cold, the lake is not good for bathing, it is placed on a large glacier, the largest in Romania*, egy ennyit ő is dicsekedhet. *Yes, we know that*, mondja szárazon a német. Előszed egy színes útikönyvet, amiben az égvilágon minden le van írva Romániáról, mondja, vannak térképek is, be vannak jelölve a legjobb útvonalak, nagyon pontos, aszerint jutottak el ide. Cristina inkább befogja a száját, sikertelenül próbált beszerezni valami hegyi útikönyvet, mert a könyvekben hisz, és abban, ami le van írva bennük, bibliográfia nélkül pedig védtelennek érzi magát, úgyhogy végül kikölcsönöz a könyvtárból egy soványka, szakadozott broszúrát, a rajzok elég hozzávetőlegesek, szerencsére nem szorult rájuk, hiszen nem egyedül jött.

Mikor megjelenik Radu és Adi, örül, hogy végre erősítést kap, már belefáradt, hogy Brăduţ idióta vicceit fordítgassa, amikre a németek sehogy sem reagáltak. Anyám, milyen fafejűek ezek, panaszkodik Brăduţ, aztán elkerekedik a szeme, felveszi a bogrács széléről a fakanalat, azzal kezdi vakargatni a tarkóját, Radu felé fordul, aki levette a bakancsát, és levágódott

egy összecusukható székbe. Cristina hátranéz, Nana és a Doktor úr ráéősen, kézenfogva sétálnak feljűk, Vanda elűttűk szűguld egy mormotával a szűjűbűn. Brűduű lehajol, és a foga kűzűtt odasűgűja Radunak, te, kűzűlhetnűd a kedves hűgoddal, hogy a Doktor úr nűs ember, kűt gyereke is van, de Radu csak a vűllűt vonogatja, beletűr a hajűba, űgy tesz, mintha meg se hallanű. Lűtszik, hogy testvűerek, Nana is mindig ezt csinűlja, ha valami nem tetszik neki, azt egyszerűen nem hallja meg. Cristina torkűban hatalmas gombűc van, ami belefojtja a szűt, hosszan nyel, de nem szabadul tűle.

Nana kedvesen kezűt nyűjt, *hello, welcome, how are you*, űgy mutatkozűk be a nűemeteknek, mintha az anyja ebűdlűjűben űlnűnek mind. Menj egy kicsűt arrűbb, én is le akarok űlni, lűki meg Radut, a fiű meg visszalűki, eredj, keress magadnak egy szűket, de a Doktor úr műr elűszedett kűt űszszecusukhűtű szűket a nagy sűtorbűl, kinyitja űket, Nana meg leűl, rűmordul a bűtyjűra. A kutya letesi az atroppantott nyakű mormotűt a lűbűhoz, és maga is elnyűlik mellű, Brűduű megint odahajol Radu fűlűhez, és elűg hangosan mondja, hogy mindenki hallja:

– Ős egyűttal azt is megmondhatod neki, hogy a mormotűk vűdett állatok, tilos befogni vagy elpusztűtani űket.

Nana hosszasan nűzi a dűglűtt állatot, azt hittem, műkus, a Doktor úr felveszi a tetemet, messzire elhajűtja a vűlgy felű. Vanda, űlj!, parancsolja Nana, a kutya meg bosszűsan leűl.

A tű felűl erűsen fűj a szűl, Radu kibontott haja a szeműbe hull, de nem zavarja, nyugodtan szűvja a kis kurta pipűjűt, és űt nűzi, milyen jű lenne, ha nem bűmulnű annyit. Tűl kűzel űl a tűzhűz, űg az arca, atűl Nana mellű, és oda akarja sűgni neki, amit Brűduűtűl hallott, de Nana azt sziszegi, hűzűdj arrűbb, mert felfordul a gyomrom, ha csak rűnűzek arra a leűgett combodra, űgyhogy Cristina inkűbb nem mond semmit. Nekem bezzeg soha nem adtad kűlcsűn ezt a pulűvert, nyavalyog Nana, mert te nem űrdemled meg, feleli a bűtyja, és kiveri a pipűt a szűk vűkony vűzűn. Ős, ha űppen tudni akarod, nem kűlcsűnadtam, hanem nekiadtam ajűndűkba, teszi hozzű, és rűkacsint Cristinűra, aki rosszul űrzi magát, mert Nana nagyon csűnyűn nűz, *has mi mij*¹, veti oda a foga kűzűtt, mit mondott, kűrdezi zavartan Cristina, ez meg mifűle nyelv, csak azt jelenti, megmondalak nagymaműnak, igazűbűl mindkűtűtűket megmondalak nagymaműnak. Jűl van, te kis űrulkodűs, *san shukar*², nevet rű a fiű, és magűhoz szorűtja, de Nana nem

¹ Hogy ennűd meg a picsűmat! (roma).

² Szűp vagy (roma).

hagyja magát, aztán ő is nevet, és pusztit nyom a bátyja arcára, a fiú Cristinát is megöleli, túl szorosán, még a földről is felemeli. Mit beszéltek összevissza, kitaláltak az új madárnyelvet, csodálkozik ő, de a két testvér sokatmondó, cinkos pillantást vált, nem árulják el, hogy ezeket az új szavakat Radu szedte össze, amikor ötödikes korában elszökött otthonról, és a milícia találta meg, az állomás aluljárójában koldult Palmolivuvval, aki, noha szintén az ötödikbe járt, olyan tizenhat éves lehetett. Mert Radu *másban* is akart neki segíteni, nemcsak a házi feladatokban – és Palmolivut amúgy sem érdekelték a házik, de ő volt a legeslegjobb barát, noha nem nagyon ért rá az iskolával foglalkozni, mert ott lakott a Maros partján a víz, gáz, villany nélküli tömbházak egyikében, nem volt ajtó és ablak sem, vagy hét kisebb testvérevel élt, mind a földön aludtak, és piszkos kézzel ettek. Tűzet is raktak, hogy ne fázzanak, azt Radu nagyon szerette, vagy egy hetet töltött náluk, meg is telt tetvekkel meg bélférgekkel, karanténban kellett tartani, amíg teljesen megtisztult, de az új szavakat csak nem felejtette el, sőt, Nana is mindjárt megtanulta őket, és egymás között csak így beszéltek, ha rá akartak ijesztetni a szüleikre: *socares prala, detu drag, ciplecialmas tuta, mai bes batan, hai te plimbosa me*³. Radu elengedi, és azt mondja, gyere, mutatok valamit. A pulóveres jelenet után már nincs módja ellenkezni, engedí, hogy a fiú kézen fogja, és lesétálnak a tóhoz, dideregni kezd, fázol, ő háttározottan nemet mond, már csak az hiányozna, hogy még egyszer megölelje, főleg most, hogy kezd besötétedni, de még van valamennyi fény, éppen elég, hogy lássák, hová lépnek.

– Miért szereted annyira ezt a helyet? – és elhúzza a kezét, előresiet.

Radu nem válaszol azonnal, ő meg magában imádkozik, jaj, csak nehogy kliséket kezdjen sorolni, hogy a hegyen szabadnak érzi magát, mert eggyé válik a természettel, és minden olyan tiszta, minden olyan igazi, és főleg, Istenem, add, hogy ne mondja, hogy szép itt. De mást mond, hogy itt végre megfeledkezhet erről a rohadt országról, ami tele van képmutató mocskokkal. Hogy nemsokára elvégzi az egyetemet, és majd kihelyezik Câmpu lui Neagba, nem akar gyárban dolgozni, inkább a kőszénbányát választja, mert oda is kell mérnök a gépek mellé, de senki nem akar a Zsil völgyébe menni, mert félnek. Neki mindegy, ha le kell menni a bányába, hát lemegy, nem lehet sokkal rosszabb, mint a barlangban, ahová hétvégeként járnak a barlangászklubbal. A fizetés is nagy, két hónap szabadság jár, és azon kí-

³ Mi van, bátyám, menj az ördögbe, látni se bírlak, várj csak, gyere velem sétálni (romául).

vül is szoktak év közben pár napot adni, akkor mehet hegyet mászni, aztán majd három évvel később, mire kivájják az új tárnákat, és neki is lejár a gyakornoki ideje, kéri, hogy áthelyezzék, például hegyimentő lesz, vagy elmegy az egyik meteorológiai állomásra a Fogarasba, távol a világtól, a városoktól, megnöveszti a szakállát, és sarkig fog érni a haja, minden éjjel vonyít a holdra, és meztelenül sétál majd a hegygerincen.

Cristina megtorpan, és ő is. Kicsit lennebb egy madár kaparászik hangtalanul. Feléjük fordítja a fejét, kirajzolódik horgas csőre, kifejezéstelen, teljesen üres tekintettel vizslatja őket, megcsillan a szeme, mintha üvegből volna. Mozdulatlanul állnak, Cristina megremeg, de nem a hidegtől, egy kő kicsúszik a lába alól, a sas pedig lomhán felemelkedik, suhog a szárnya, karmai közt a döglött mormotával száll a tó fölött. Milyen jó, hogy nem fogja meg a kezét, milyen jó, hogy hozzá sem ér, mert rögtön lelökné a merdek hegyoldalon, vagy megütné. Egy nagyon hosszú pillanatig teljesen egyedül marad, a saját fejében, a saját testében, ránéz a pulóver ujjából kilógó kézfejére, a napon megégett bőre bizsereg, látja a sötét tavat, ahogy a víz felszíne fodrozódni kezd a szélből, nincsenek benne halak, se nádas, se algák, közönyös víz, mint a felhők mögött eltűnt madár tekintete.

– Mit is akartál mutatni?

– Semmit, gondoltam, járunk egyet a tónál, de visszamehetünk, ha akarod.

Akarja – és együtt felkapaszkodnak a sátrakhoz, ahol már kész a leves, Brăduț merítőkánállal osztja szét a csajkákba.

– Kanalat ugye hoztatok otthonról? – kiált feléjük vidáman –, iparkodjatok, már nem maradt valami sok!

*

Kurt és Jakob jóízűen iszogat Adi pálinkájából, tiszta szilva, *pure plum, from Northern Transylvania, Maramureș*, magyarázza a hegyimentő. *Romanian drink, very nice*, és még tölt mindenkinek egy pohárral. *Romanians are... Izé... hogy is mondják, hogy vendégszeretők?*, fordul Cristinához. *Hospitable, yes. Very hospitable people. How are German people?*, érdeklődik Brăduț, a gesztusaival igyekszik kifejezni magát. Ő mindent lefordít, amit Dietertől hall, hogy a németek rendszerető, korrekt emberek, szeretik a szabadtéri sportokat, szívesen bicikliznek, és sokat olvasnak.

– *I educate myself a lot, ja? I speak two and a half languages, a bit of French, basic – and now I started a new one, they call it Portuguese. But only a little.*

It is difficult. You must work with your brain. And your body. I also do sport. I ride my bicycle every day, I can manage one hundred, one hundred and twenty kilometres easily. I went to Praga by bicycle. In the DDR you can go by bicycle everywhere, the car is cheating you. I have my own plans and spots and I go. You need sport, your body needs.

– *That is good* – mondja Radu. – *I like sports too.*

Kurt közelebb húzza magához a pálinkás üveget, ő is megszólal:

– *Ach, but you come from Transylvania, ja? Dark, ja? Lots of forests, ja? And all that about Dracula. How he drank blood and all is true, he was a vampire.*

– *Well, not exactly* – szól bele Cristina –, *in reality he was a great king.*

– *I know the legend, was Bran Stroker, ja?* – szakítja félbe Dieter. – *The guy who wrote about it. I know everything about him, how he was taken by the Turks, he was a Janiker – janicsár, mondja Cristina, hogy Brăduț is értse, mert bizonytalanak látszik, tekintetével keresi a pálinkás üveget –, and he was impaling, ja? That is how you call it, impaling, ja? And he had Bettfrühstück when people were crying and all. He lived in sixteen century, ja?*

Kurt és Jakob bólogat, minden jel szerint Dieter a csoport értelmiségi-je. Nana darabokra tör egy szelet kenyeret Vandának, a levesbe mártja, a kutya pedig meg sem rágja, úgy nyeli le, aztán egy üres babkonzerves dobozból lefetyel.

– *Yes, that's true, but it is not the whole historical truth* – elegyedik bele a Doktor úr is a beszélgetésbe.

– *I studied history at the university* – teszi helyre Dieter. – *The Turks. They conquered Romania, and Bulgaria. But not Wien. No, they tried two times, but they failed. Wien, they did not succeed. Too much for them, ja? But you can see in all countries where you had Turks, they not strong, weak countries.*

– *And how do you explain that?* – kérdezi Radu.

– *Easy. It is in the genes. Hundreds of years of Turk invasion and your genes change.*

– *Seriously?!* Halljátok, mit mondanak ezek, hogy gyengék a génjeink a törökök miatt – dühödik fel a Doktor úr.

– *Yes, like Mexic. There too. You know Mexic? It's also in the genes.*

– *But they didn't have the Turks there* – veti ellen Adi, és kinyújtja a karját az üveg után, mert a németek túlságosan is birtokba vették.

– *No, of course not* – nyalogatja Dieter a műanyag pohár peremét –, *but they had bad mentality from Spanish conquistadores. All is in the genes.*

Nana, aki eddig inkább hallgatott, mert Vandával volt elfoglalva, végre kinyitja a száját: lássuk csak, rájuk uszíthatom a kutyát, akkor majd ki-

derül, kinek a génjei erősebbek, nevetnek, a németek gyanakodva rájuk néznek, és várják, hogy valaki fordítson nekik, de persze ez nem következik be. Erre Brăduț: akkor majd rohanhatnak, vihetik a csóré seggüket és az árja génjeiket, amerre látnak! A románok hahotái közepette Radu nyomatékosan megszólal:

– *It's not because of the Turks, it's because of the Russians and communism.*

A németek egyszerre elhallgatnak, összenéznek. A Doktor úr halkán csak annyit mond, hallgass, te marha, ezek az endékából jöttek.

– És akkor mi van? Náluk is kommunizmus van – makacskodik Radu.

– Igen, de az másfajta kommunizmus, ember, az oroszok annyi pénzt nyomtak abba az országba, amennyi belefért, hogy ne szökjenek át mind a fal túlsó oldalára, a kapitalistákhoz, szerinted mégis miért megy olyan jól a dolguk? – mondja Adi. – Nekik nem kell a szocializmust építeni, mert mások már felépítették nekik.

– Mintha nekik nem volna meg a saját szeretettvezérük meg a Stasi – húzza el a száját a Doktor úr –, és a tetejében még az oroszok is megeszik az életüket, hát ott nem úgy van, mint nálunk, hanem gyakorlatilag megszállás alatt tartják azt az országot.

– És mégis hol melegít engem, hogy nálunk nincsenek oroszok? Inkább lennének, és akkor mondjuk enni is lenne mit – csorgatja Brăduț a leves utolsó cseppjeit egy darab kenyérre, de nem figyel oda, Vanda elragadja a kezéből, elszalad, és bekapja. – Az anyja kínját annak a kutyanak! – Nana felnevet, és visszahívja, Vanda nagy elégedetten odamegy, és eldől a tűz mellé.

– Az ő dolguk, megérdemlik, amit kapnak, az oroszok sem véletlenül állomásoznak ott, a németek elvesztették a háborút – mondja Adi –, a fene egye meg a piszkos hitleristákat, mert mégiscsak ők jártak jobban. Az orosz megszállás ellenére is: oda mennek, ahova akarnak a Vasfüggöny mögött, minket meg bezzeg Magyarországra vagy Bulgáriába sem engednek át százezer ellenőrzés és vízum nélkül, nem veszed észre? – zsörtölődik tovább. – Mi az Isten, te talán csak úgy felkerekedhetsz, hogy megnézd náluk a hegyeket, amikor kedved tartja? Engem még a Tátráig sem engedtek ki, két éve adtam be a kérvényt, és folyton csak halogatják.

– Én azt mondom – heveskedik Radu –, legalább itt, fenn a hegyen beszéljünk egyenesen. Tudni akarom, mit gondolnak ezek, talán csak nem fog közületek valaki beköpni a Securitaténál, vagy mi? – Adi feláll, még tesz egy darab fát a tűzre.

A németek várakozón nézik Cristinát, hogy fordítson nekik, de neki esze ágában sincs, mert azt, hogy *oroszk, Stasi és piszkos hitleristák*, egész biztosan megértették, hát ők sem hülyék. Kínos a helyzet, Jakob kinyújtja a kezét, hogy Vandát megsimogassa, de Nana közbeszól, *don't touch her, she bites*, ami egyáltalán nem oldja fel a feszültséget, és akkor Dieter egyenesen rákérdez:

– *What are you talking? About us?*

– *No, no, just about our country's situation* – próbálja helyrehozni a dolgokat Cristina, de Radu nem hagyja, hogy a németek jeges pillantásai megfélemlítsék:

– *You also have communism, how is it now in the democratic republic? Is it better than in the Bundesrepublik?*

Kurt egyből menekülőre fogja, azt mondja, elmegy vizelni, Dieter ráugat valamit Jakobra, Cristina elkap pár szót, olyasmi, hogy *untersagt, verboten és Rechtsvorschrift*, milyen kár, hogy nem figyelt oda jobban a németórán. Most a románok néznek értetlenül, neki meg nincs más választása, mint rákérdezni: *What did you say? Is there a problem?* És akkor Jakob szinte barátságosan elnézést kér:

– *We do not do politics, we don't speak about that.*

– *But you must know, you must have an opinion* – erősködik Radu, cseppet sem zavarja, hogy Dieter már nagyon fenyegetően néz rá. – *Come on, nobody can hear us now, you can speak your mind. Would you not rather have a united Germany?*

– *I don't know, never thought about it* – Jakob egyre inkább visszavonulót fúj –, *let's not talk any more. Let's forget it!*

De Radu már teljesen belelovalta magát, esze ágában sincs témát váltani:

– *But Germany is one country. You must have an opinion!*

– Istenem, hát te tényleg nem bírsz leállni – mondja Cristina elég idegesen –, nem látod, hogy nem ez a megfelelő alkalom?

Jakob egyre zavartabban bámul, Dieter felé néz:

– *I don't know, Dieter is the specialist in geography, maybe he can tell you something more, we do not do politics.*

Kurt is visszajött, de nem ül le, csak kíváncsi, hogyan fog a másik zöld ágra vergődni, Dieternek is felment a cukra, sarokba szorították, most már nem kerülgetheti a forró kását. Eltúlozva artikulál, az angol szavak furcsán hangzanak a szájából, mint valami katonai parancs:

– *Of course we would like a united Germany, but a communist Germany, a big democratic communist republic of Germany!*

A Doktor úr nem bír uralkodni magán, felnyerít, Adi összegörnyed a kacagástól, Radu meg azt mondja, ember, hát ezek tiszta hülyének néznek minket, de azért csak folytatja:

– *You know that is impossible. You tell me you don't like the idea of a capitalist united Germany?!*

– *No! Never!*

– *And if tomorrow the shameful wall falls, what will you do?*

– *We will fight! Never a capitalist Germany!*

– *Better the Russians?*

– *Shut up! We will never have a capitalist country, never! Scheiße!*

Cristina meghúzza Radu felsőjének az ujját, és halkán odasúgja, na tessék, ugye, hogy a németek között is megvannak a képmutató mocskok?

Azok hárman felálltak, és mintha parancsra tennék, rövid biccentés után elmentek a sátraikhoz.

– *A Scheiße az valami köszönés? – ébredezik Brăduț az általános de-rülség közepette. – Mint nálunk a szervusz?*

– Szállj le róluk, nem látod, hogy összeszarták magukat ijedtükben? – mondja a Doktor úr. – Maradt valakinél szalonna? Süssük meg, még éhes vagyok.

De Nana elővesz egy hálósákot, és azt mondja, Radu, ma éjjel a te sátrában fogunk aludni, te boldogulj, ahogy tudsz! Úgyhogy a Doktor úr-nak nincs más választása, utána megy, együtt bebújnak az egyszemélyes sátorba. Vanda a bejáratnál a lábára teszi a fejét. Cristina semmit nem akar érezni ezzel kapcsolatban, meredten bámulja a tüzet, amíg a könnyektől égni kezd a szeme.

– Csak nekem tűnt úgy, te Radu, vagy ezeknek csak egy hálósájkuk van? – tetteti a csodálkozást Brăduț.

– Mi közöm hozzá, én nem láttam semmit, *do not do politics* – tömi meg Radu a pipáját.

Csendben dohányzik, fázol, kérdezi, Cristina azt feleli, nem, és még jobban összehúzza magát, már csak egy kis gombolyag, ringatózni kezd, teljesen elzsibbadt, semmi nem érdekli, akár így is el tudna aludni a szabad ég alatt, hogy aztán kétszázmillió év múlva felébredjen a tó fenekén, amikor már felolvadt a gleccser, és meghalt mindenki, a Földet pedig egy új faj népesíti be, óriásgyíkok vagy marslakók.

Adi összeszedi az edényeket, beleteszi őket az üres bográcsba: majd reggel elmossa, aki elsőnek felébred. A fiúk bemennek a sátorba, meggyújtják a viharlámpást, és felhúzzák a cipzárt, aztán ne maradjatok sokáig, mert megfagytok. Radu a térde közé húzza őt, szorosan magához öleli, a lélegzete forró, olyan, mint egy kis kályha.

– Ha feljövünk majd augusztusban – mondja –, megnézhetjük a Perseidákat, és a meteoritok között ott villognak a repülőgépek fényei is, amelyek egyetlen éjszaka alatt Amerikába érnek, a felhők felett szállnak egészen New Yorkig, Isztambulig vagy Athénig. Eljössz velem Athénba? – kérdezi. – Onnan majd elviszlek egy kicsi szigetre, Oikithikylos, az Égei-tengerben van, az lesz a mi szigetünk, az ösztöndíjamból megveszem neked, és lesz egy házikónk, előtte meg oleanderek és olajfák, egész nap a tengerben fürdünk, este pedig garnélát, aranydurbincot és kardhalat eszünk a tűz mellett, ouzót és retsinát iszunk, akarod? És ott nem Cristinának fognak majd hívni, megváltoztatjuk a neved, Kitty leszel, mert az Oikithikylos azt jelenti: Kitty szigete. Akarod?

Akarja, és akkor a fiú kihoz a nagy sátorból egy matracot és két hálózsákot, az egyiket maguk alá teríti, a másikkal meg együtt betakaróznak, még tesz pár darab fát a pislákoló tűzre. A bőre finom, mint egy lányé, és puha az ajka, mint Nanaé, de neki nem szabad Nanára gondolni, neki nem szabad mást, csak a tó legmélyén ülni és felejteni, de a fiú nem hagyja, hogy ott halálra fagyjon, kirántja, visszahozza az életbe. Annyira hasonlít Nanára, neki is magas az arccsontja, szögletes a térdkalácsa, az ujjai hosszúak, ügyetlenek, a tövüknél vastagabbak, csak éppen a szájának nem olyan az íze, mint a Pelikan tintának, inkább mint a holland pipadohánynak.

*

Cristinát hajnalban ébreszti az általános sürgés-forgás, Radu a tónál mosogat, a németek már rég összeszedték a sátorfájukat, és elmentek, a hátizsákja össze van csomagolva, Radué mellett várja egy kötömbhöz támasztva. Arra sincs ideje, hogy rendesen fogat mosson, indulni kell, vége a kirándulásnak. Brăduț leteszi őket az állomáson, megy is tovább a ponyvás terepjárójával. Radu felszáll a kolozsvári vonatra, a lépcsőről még intget neki, utánakiált, ne felejtse el, Oikithikylos, Nana elhúzza a száját, mi van? Remélem, nem próbáltad felszedni a bátyámat.

Még egy jó órát kell várniuk a vonatra. A peron zsúfolt, a vagonok lomhán koccannak, ahogy összerakják a szerelvényt, csikorognak a fékek, a ka-

lauz piros és sárga zászlócskákat lenget, Nana leül a hátizsákjára, leveszi a szemüvegét, beteszi a zsebébe, az arcán végigfolynak a könnyek a langyos reggeli napsütésben. Mondd, hogy nem volt semmi, hogy nem történt semmi, egyáltalán semmi. Cristina ki akarja nyújtani a kezét, hogy letörölje feldagadt arcát, de Vanda hosszan vizslatja sárga farkasszemével.

ANDRÁS ORSOLYA fordítása